

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 2. november 2009
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2009-792-1068
Dok.: RAJ41162

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1322 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 2. oktober 2009.

Brian Mikkelsen

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1322 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Ministeren bedes kommentere henvendelse af 11. maj 2009 omdelt som REU alm. del - bilag 806.”

Svar:

I den henvendelse, der omtales i spørgsmålet, anføres det bl.a., at der ved erstatningsudmålingen i sager om seksuelt misbrug af børn gives lavere erstatninger, hvis overgrebet er begået mod et barn af samme køn som gerningsmanden, end hvis overgrebet er begået mod et barn af modsatte køn.

Justitsministeriet har forstået henvendelsen således, at den sigter til fastsættelsen af godtgørelse for tort, jf. erstatningsansvarslovens § 26. Tortgodtgørelse er en godtgørelse for en særlig krænkelse af ofrets selv- og æresfølelse. Tortgodtgørelse ydes efter retspraksis bl.a. til ofre for alvorlige sædelighedsforbrydelser.

Tortgodtgørelsen fastsættes ud fra en samlet vurdering af de konkrete omstændigheder i den enkelte sag. Dette gælder også godtgørelse for tort til børn, der har været udsat for seksuelle overgreb. Sagernes konkrete karakter gør, at det umiddelbart kan være vanskeligt at sammenligne de enkelte sager og dermed også de beløb, der bliver fastsat som godtgørelse for tort.

I sager om seksuelt misbrug af børn fastsættes tortgodtgørelsen bl.a. på baggrund af en vurdering af overgrebets grovhed, hvor lang en periode overgrebet har strakt sig over, barnets alder, aldersforskellen mellem gerningsmanden og barnet samt de psykiske og fysiske følger for barnet mv.

Ved fastsættelse af tortgodtgørelse bør det derimod naturligvis ikke have nogen betydning i sig selv, hvilket køn ofret og gerningsmanden har, og Justitsministeriet er heller ikke bekendt med retsafgørelser, hvor der er lagt vægt herpå. Derimod vil det som sagt bl.a. være af betydning, hvilken karakter og grovhed overgrebet har haft i det konkrete tilfælde.

I henvendelsen er der endvidere rejst spørgsmål om strafniveauet i sager om seksuelt misbrug af børn.

Regeringen lægger stor vægt på en konsekvent retshåndhævelse i sager om seksuelt misbrug af børn, og der er i 2002 og 2008 gennemført lovgivning med henblik på skærpelse af straffen i disse sager (lov nr. 380 af 6. juni 2002 og lov nr. 501 af 17. juni 2008)

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet endvidere indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Efter straffelovens § 222, stk. 1, straffes den, som har samleje med et barn under 15 år, med fængsel indtil 8 år. Har barnet været under 12 år, eller har gerningsmanden skaffet sig samlejet ved tvang eller fremsættelse af trusler, kan straffen stige til fængsel indtil 12 år, jf. stk. 2.

Det følger af straffelovens § 224, at bl.a. ovennævnte bestemmelser finder tilsvarende anvendelse med hensyn til anden kønslig omgængelse end samleje, og det følger af straffelovens § 225, at dette også er tilfældet for så vidt angår kønslig omgængelse med en person af samme køn. Et overgreb i form af analt samleje er omfattet af straffelovens § 224 eller § 225.

Sager om overtrædelse af straffelovens § 222, jf. § 224 eller § 225, omfatter et bredt spektrum af sager, idet overgrebene kan variere fra anden kønslig omgængelse end samleje i kæresteforhold til voksne personers længerevarende og meget grove misbrug af mindre børn.

Ved strafudmålingen tages der derfor hensyn til de konkrete omstændigheder i den enkelte sag, herunder bl.a. misbrugets karakter og varighed, antallet af overgreb, forurettedes og den tiltaltes alder, antallet af forurettede, eventuel anvendelse af tvang eller pression samt forholdet mellem tiltalte og forurettede, herunder om der f.eks. har bestået et særligt tillids- eller afhængighedsforhold.

Justitsministeriet har efter ikrafttrædelsen af strafskærpelsesloven i 2002 (lov nr. 380 af 6. juni 2002) anmodet Rigsadvokaten om at vurdere strafniveauet efter strafskærpelsen.

Rigsadvokaten har på den baggrund afgivet flere redegørelser om strafniveauet i sager om overtrædelse af straffelovens § 222, herunder også jf. §§ 224 og 225, efter lovændringen. Det fremgår heraf, at der i langt hovedparten af sagerne i vidt omfang er taget hensyn til, at straffen efter lovændringen skulle skærpes. Endvidere kan det konstateres, at overgreb omfattet af straffelovens § 222, jf. §§ 224 og 225, som ovenfor nævnt er meget forskelligartede, og at der ved strafudmålingen tages hensyn til de konkrete omstændigheder, herunder karakteren og varigheden af overgrebet. Straffene i de indberettede domme varierer således fra betinget dom uden straffastsættelse til fængsel i 10 år.

Det bør ved strafudmålingen ikke tillægges betydning, om gerningsmanden og barnet har samme eller modsat køn, og der ses heller ikke i nogen af de til redegørelserne indberettede sager at være blevet lagt vægt herpå.”

Justitsministeriet kan henholde sig til det, der er anført af Rigsadvokaten.

Justitsministeriet bemærker endvidere, at strafmaksimum for en forbrydelse generelt er fastsat således, at den også kan rumme de alleralvorligste forhold inden for den pågældende forbrydelsesart. Det gælder også sager vedrørende straffelovens § 222. Ved vurderingen af det generelle strafniveau for en forbrydelsesart bør der efter Justitsministeriets opfattelse ikke lægges vægt på, i hvilket omfang der udmåles straffe over eller under et bestemt niveau inden for den vedtagne strafferamme. Det afgørende bør i stedet være, om det faktiske strafudmålingsniveau generelt forekommer passende.